

BUDA-PESTA

12 Maiu. st. v.
24 Maiu. st. n.

Va esi dumineca.

Redact.: strad'a iernei nr. 1.

Nr. 19.

Anulu X.

1874.

Pretinulu pe unu anu |10 fl.
Pentru Romani'a 2 galbeni.

Alesandru Ionu Cusa.

Dilele trecute, la 14 maiu, a espiratu anulu, candu Alesandru Ionu I, esilatu de pe tronulu seu in fatal'a nópte de la 11/23 fauru 1866, si parasitu de toti ai sei, a repausatu in strainetate amara.

Ori câtu de multe, si ori câtu de mari aru fi fostu pretinsele lui defecte, anim'a romanesca va reamintí totu-de-una cu adanca mangaiare si placere numele lui.

Elu a fostu espressiunea unei idei mari, personificarea vointiei natiunale, numele lui a intrunitu dóue tieri de acela-si sange, elu a fostu primulu domnu alu principateloru romane intrunite sub numirea „Romania.“

Elu a esecutatu dóue aspiratiuni vechi, idei umanitarie si natiunale, dóue fapte mari romane: secularisarea manastireloru si desrobirea tieraniloru.

Elu a innaltiatu éra-si drapelulu romanismului, câstigandu-i incredere in laintru, si respectu in afara din partea acelor ce inca mai incercau sè-lu insulte.

Éta pentru ce poporulu nu va uitá nici odata pe Cusa, ci totu-de-una lu-va reamintí cu stima si iubire romanesca!

In dile de suferintie, e bine a revocá in memoria suvenirea timpuriloru mai placute, cà-ci astu-felu durerea se mai usioréza, si loviturile sortii amare nu paru atátu de grele.

Alesandru Ionu Cusa.

Noi dara credemu a face bucuría si placere publicului nostru cetitoriu, ilustrandu pagin'a din frunte cu portretulu lui Cusa, acuma la aniversari'a mortii sale regretate.

Spiritulu intrunitoriu si romanescu alu lui sè planeze a supra tierii sale pentru totu-de-una si sè conduca la plaiulu fericirii destinele némului romanescu, pe care dinsulu atâtu de multu l'a iubit.

In eternu amintirea lui!

Am fugitu!

Am voitu sè fugu de tine,
Am voitu, dar Dumnedieu
Scie numai ce suspine
Au esîtu din peptulu meu!

De acuma inainte
Sum strainu si caletoru;
Dar din sinulu meu ferbinte
Cum sè smulgu nebunulu doru?

Ca sè-lu smulgu nu sum in stare,
Cà-ci adancu e cuibulu seu;
Radecin'a lui e tare
Prinsa de sufletulu meu.

Am pututu sè fugu de tine...
Dar p'acestu intinsu pamentu
Nu-i locu ca sè fugu de mine,
Decâtu numai in mormentu.

Gr. H. Grandea.

Contes'a Cornarini.

— Novela originala. —

I.

Órele noptii purtau inca pe aripele loru umede umbrele cele intunecóse, stelele incepura a se galbiní ca flacar'a licurinda, disparendu una câte una, pana ce numai lucéferulu diminettii — conducatoriulu peleginului remase singuru, pentru a salutá diu'a cea tinera.

Unu momentu numai, si carulu aurorei, vaporulu celu de rose incepù a subtíá tenebri-tatea, ce ca unu velu misticu plinu de secrete, incungiurase tóte. O raza lina rubinina se estinse preste norii cei umbrosi, preste pamen-

tulu acestu intunecosu cu colórea pacei, cu colórea crinului. Si candu raz'a blanda albise o parte din ceriu, o parte din muntii cei nalti si falnici, ce stateau ca nisce martori tacuti, — atunci de cealalta parte apurù insu-si sórele, propasîtu de razele sale cele puternice, cari aruncau unu focu plinu de flacare ardiende. Si cum se naltíá globulu schinteitoriu cu victoria deplina pe ceriu, asié se intruniau tóte pentru a aduce santa lauda, imnu de multumire. — Norii cei negri se plecau in josu, facèndu locu parfumeloru imbetatórie, ce ficele Florei naltiau in abundantia; zefirulu june ducea tainic'a siópta a frundiilor ce se perdeá prin eteru ca o ruga pia, si cârdulu filoméleloru cantá dulce si plinu de armonia.

O! tóte erau asié de frumóse, asié de incantatórie in acést'a prima emanatiune; lucirea sórelui, sióptirea floriloru ce se miscau de aurele usióre, corulu paseriloru si monotón'a cantar' a grelesiului din érba — formau unu singuru sunetu, linu si leganatoriu, ca visulu din diori.

Erá linisce, erá tacerea ce te surprinde cu maestatea ei cea mare, cà-ci departe in drépt'a si stang'a, câtu cuprindea ochiulu si audiulu, nici o doina, nici o miscare care sè-ti aduca a minte cà esti intr'unu locu, unde mfi de persóne si-duceau viéti'a in splendóre séu miseria.

Numai departe intr'o gradina, unde pe langa frumsetiele naturei se vedeau si unele este din mani artistice, se audiá pocnitur'a tierigei, de si pasiulu calcarea erá usióra ca a gazeliloru.

Abié la coltiulu potecei putemu vedé, prin desimea crengiloru plecate, o fintia tinera invescuta intr'unu vestmentu albu, care curgea pe langa o talia svelta — modelu de plastica.

Ea erá juna, cà-ci abié putea sè numere dóue-dieci si trei de primaveri. Fat'i'a-i erá alba mai ca transparenta, ochii de acea colóre nesprimabila ce placea lui Tician sè dee mado-neloru sale, éra perulu celu scurtu castanfu cadea capriciosu in disordine fantastica pe frunte si umeri. Ea erá o aparintia neindatinata, cà-ci pe figur'a ei se observá óre-care slabétia, mersulu o obosise si ea se lasá pe o banca de gii, adumbrita de crengile unui acaciu maretu.

Frumóse sunt diorile, frumóse sunt regiunile romantice pentru cei veseli cari ridu nencetatu, dar multu mai frumóse, mai sublime trebue sè apra ele sufleteloru intristate, cari se radica din prosaiculu de tóte dílele, la poe-

si'a cea mai nalta, sioptindu incetu incetu.

Si jun'a n'óstra se absorbire in admirare, si ea se uitá la tóte, de si uniculu punctu de privire i erá o flóre plecata, care rupta de diu-metate incepù a se palí. Cine scie ce cugete se desceptara la asta vedere in spiritulu ei, cà-ci ea uitase cu totulu de sine, nu simtí cum cu incetulu i lunecà cartea din mana — ce erá de siguru pentru a o distrage vr'o câte-va minute, ea nu observà cum se apropià o alta juna de ea, ci numai dupa ce simtí o mana pe umeru, se smulse ea din cugetele cele grele.

— Oh! Clelia, éra te aflu in o meditatiune asié trista, éra se radica valurile vietii cu abisele loru inforatórie a supra ta? Oh! Clelia, sora dulce, lasa tristeti'a, lasa cugetele negre, cà-ci fati'a ta cea frageda se palesce din di ce merge, ochii tei se veluéza ca lumin'a in fumu si tu totu-si nu vei mai sculá pe cei espirati, ma sufletulu teu june se va frange ca crinulu de viscole si cu tine se va perde ferircirea mai multora.

— Ai dreptu, Pepita, — d'íse jun'a meditando cu vóce abié audíbila, — dar tu esti inca copila, si deie Ddieu sè nu scfi nici odata unde te duce de mana anim'a candu sórtea e atátu de necruciatória, candu abié inchidienduse o rana se pregatesce a-ti deschide alt'a mai mare, mai sangeranda.

— Eu sciu, cà flagelulu destinului nu a fostu cu tine cruciatoriu, — continuà Pepita intr'unu tonu consolatoriu, — si eu simtu cà déca mórtea ar rapí pe unulu din scumpii mei, asiú murí indata.

— O! de durere nu móre nime, cà-ci anim'a suferu unu timpu lungu, apoi cu incetulu se têmesce, pana ce in fine se 'ntaresce ca stanc'a de marmore. De la mórtea contelui m'ati vediutu trista, m'ati aflu adese aprofundata in cugete, dar vediutu-ati curgèndu din ochii mei lacrimi, séu audítu-ati chiar numai vr'o suspinare? Nu crede, Pepita, cà anim'a mea a ajunsu la stadiulu tèmpirii séu a petrificàrii, séu dóra cà ingratitudinea s'a inlocuitu in ea, cà-ci suvenirea parintiloru, suvenirea contelui, mi-stà totu-de-una nainte ca o imagine scumpa, ca o a dóu'a trinitate santa; ci crede-me, cà a plange frundiele ingalbinite de tótna este o ironía, cà-ci ele au gustatu r'ou'a, s'au desmerdatu destulu de bunatàtile unei veri plapande. Ci vediu iubescu suavitatea diminetiiloru, cà-ci de si nu me mai aflu in Germania séu in frumós'a Italia, cu riurile cu lagunele-i argintie, cari luciau de atâte ori ochiloru mei,

totu-si aice mi-paru mai placute, mai incantatórie, cà-ci mi-aducu pruncí'a, mi-aducu suveniri cari timpulu le-a palitu si fiintie cari m'au parasitu de multu . . . de multu. Si candu me cuprinde suvenirea cu legaturile-i magice, — candu me slabesce dorulu de acea epoca aurita, candu d'icu sè fiu cea linisci'a de mai nainte, atunci vedu pe betran'a Lidia, audu vócea ei cea profetica: „Contele va murí in lun'a tie fatala, si candu se va impliní unu anu, vei perde o alta persóna — scumpa si iubita.“

— O! tu superstitiós'a Clelia, si asta e intristarea ta? Si déca s'ar si impliní acésta din urma profeti'a, au nu ai suportatu tu cu sufletu tare unele probe mai aspre? Si altucum cine ar si puté murí? Noi câti te incungiuràmú suntemu tineri si inca in visele mai dulci ale sperantiei, noi vremu sè traimu multu — multu, — inganà Pepita dragalasiu.

Clelia inse cugetà, cà cine sè fia fiinti'a aceea pe care o va perde — si aceste cugete estinsera pe fati'a ei unu velu visatoriu, dulce si plinu de melancolia.

Si acum sè întrebàmú si noi: cine sunt aceste dóue fiintie si ce legaturi le unescu pe ele?

Pentru a scí aceste, trebuie sè întorcemu unele file din cartea trecutului, si sè ne strapunemu cu trei ani indereptu.

*

Se scie, cà nicairi nu au evinentele de róndu atát'a valóre, ca in suburbiile orasielor mari. Celu mai micu obiectu, cea mai neinsemnata persóna straina devine interesanta, ma si secretele de statu poti audí desbatendu-se pe strade publice, in astu-felu de locuri.

De multu se vorbiá in suburbiulu orasiului T. despre venirea colonelului conte Cornarini, care petrecuse mai multi ani in tieri straine. Reaparerea lui erá ceva extraordinariu, chiar ca si disparerea lui. Atunci lasase amici cunoscuti si posesiunile frumóse si acum aduce — candu numerá aprópe siese-dieci de ani — o consórta tinera — gratíosa.

Cei din suburbiu nu-i vediuse inca, dar cu atát'a erá curiositatea mai incordata, cà-ci edificiulu in care avea sè locuésca parechi'a aristocratica erá mai de multe díle gata!

Intardíarea loru inse desceptà o multíme de vorbe, cari contineau si mai multu neadeveru. Unii díceau, cà contele numai din jalusia mare alese loculu si acea casa, pentru a-si t'íné consórt'a frumósa — nevediuta de nime; altii afirmáu a fi auditu din funte siguru, cà prepa-dindu-se mai tóta avutí'a lui — prin estrava-

gantieile grătiose consôrte, a decisu a incepe o alta viétia, nainte de-a ajunge la total'a ruina.

Cum se vede, erau parerile diferite, dar ori si cum, noii locuitori erau fórte interesanti in ochii conlocuitoriloru lor.

Trecuse inse unu timpu lungu fara a se audí vr'unu sgomotu in edificiulu locuitu acum de contele, care se numiá si „Vil'a Cornarini.“ Murulu naltu ce incungiurá locuinti'a postata in centrulu unei gradini, nu lasá sè traca nici macaru o privire peste elu, usi'a inca se deschidea arare-ori, si atunci numai pentru a lasá sè intre séu sè iese atari persóne neinteresante.

Intre acesti nenteresanti unulu totu-si esicitá ceva curiositate. Acel'a erá unu domnu betranu, dar nu asié cum credeau pe contele — cà-ci elu mergea rapede si totu-de-una ducea dóue dame de bratiu. Una erá cu o talia svelta, c'unu mersu linu si cu o vóce melodiósa ca cantulu angeriloru; éra ceealalta erá de statura mijlocía, cu fatia rumena ca ros'a de maiu, cu nisce ochi negri schinteitori, de a supra carora se impreunau sprincenele mai dese din lume.

Surisulu ce se leganá pe buzele ei corale, vialitatea miscàriloru aretau o naivitate, propria fetelorú ce incepu a purtá numele: mari.

Da! ea erá rumena viala, si de ce sè nu fia surisu asié de dragalasiu, candu salutá vre-o persóna cunoscuta? Avea parinti, frati, surori si — nu se scie cum, servitoriulu din „vila“ i deschidea usi'a cu respectulu celu mai mare.

De multe ori esiau aceste trei persóne petrecute de privirile ómeniloru, dar la nime nu trecuse prin gându ca domnulu celu betranu, sè fia contele Cornarini, éra dam'a cu mersulu linu consórtea lui. Nu, cà-ci déca intru adeveru erá elu si ea, de unde Sidonia fic'a lui Petrescu in societatea lorú? De unde atât'a amóre si intimitate, a merge de bratiulu unui colonelu si conte Cornarini?!

Ei nu credeau, si asta contribuiá multu pentru a intarí pe aceia cari díceau: cà contele e unu neomu, unu monstru, si pentru a lasá o raza de compatimire a supra contesei, care frumósa ca unu sóre, si eleganta ca prim'a dama de moda — erá condamnata a-si duce dílele anilorú mai frumosi pe langa unu barbatu betranu, pe langa unu barbatu domnitu de cea mai urita patima, de — jalusia.

Contele e jalusu, serman'a . . . serman'a contesa, asié se vorbiá de comunu.

II.

E o séra frumósa de érna aceea, in care cercetámu si noi vil'a, atrasi de singuretatea locuitoriloru ei.

Néu'a straluce ca diamantulu la lumin'a lunei balae, si ventulu scutura cu ironía cren-gile arboriloru desfrundíti.

La prim'a aruncatura de ochi in giurulu nostru suntemu frapati, cà-ci in locu de a vedé o zidire mare, o „vila“, ni se presinta o casutia mica, cu o anticamera ce respunde in drépt'a si stang'a in nisce chilíi.

Cea antâiu e mobilata c'unu óre care comfortu. Se afla o canapea, o mésa pentru flori, de a supra ei nisce albume cu desemne si fotograffi, unu pianu si nisce figure de gipsu; éra paretii sunt ornati cu portrete familiare, cu tablouri din istori'a Romaniloru, ce repesinta pe unu Mihaiu, Stefanu si Raresiu.

Tóte erau simple, tóte erau vechi, dar erau curate lucitóre si c'unu óre-care gustu distinsu ordinate. Cine scie ce familia indestulata si-a petrecutu órele de recreatiune intre acei paretii, cari stateau tristi si parasiti, ca si arborii din naintea lorú, cà-ci risu séu vorba tare nu se mai perdea prin ei.

Contele cumperase acésta casa de multu, dar nici o stramutare nu se facuse in acele chilíi. Elu dícea totu-de-una, cà spiritulu tacerii se unesce cu umbrele celoru ce au locuitu in ele — si vérsa in sinulu lui binecuventári sante.

Inse totu-si serviá cas'a cea mica de unu folosu contelui. Ea formá cortin'a naintea edificiului nou, naintea adeveratei locuintie contesci, cà-ci trecéndu prin usi'a din fondulu anticamerei te aflai de odata in unu apartamentu elegantu, decoratu cu dieci de lucruri ce se numescu de lucsu.

In unu ante-salonu cu mobile de catifea violeta, unde erau tóte reunite câte se receru la musica si petrecere, vedemu la o mésa pe contele Cornarini cu vechiulu seu amicu de arme — majorulu Riureanu, jucandu siacu. Ei jucau cu pasiune si de mai multe óre seluptau pentru unu singuru jocu. Ceva mai departe frundiariá o parechia interesanta intr'unu albumu de acuarele esíte din penelulu unui artistu.

(Va urmá.)

Emilia Lungu.

Colo 'n departare!

Colo 'n departare,
Pe-o campia mare,
Este-unu locu frumosu
Plinu de dâmburele
Si de floricele
Pline cu mirosu.

Cruci incununate
Cu bratiare late
Stau acolo 'n rîndu;
Dómne ce placere
Sè te uiti la ele,
Nu le uiti nici candu!

Si-apoi ce linisce,
N'audi sè se misce
Nici o frundia chiar;
Tóte dormu in pace,
Nime nu le face
Zarva si amaru.

Sórté blastemata,
Nu tiné legata
Animuti'a mea;
Dà-i ei libertate,
Cà 'n singuretate
Vre sè sbóre ea!

Colo 'n departare,
Pe-o campia mare,
Este alu ei locu;
Unde-su floricele
Si pe dâmburele
Cresce busuiocu.

Acolo e dorulu,
Si-acolo-i amorulu
Celu mai infocatú;
Acolo e plaiulu,
Si-acolo e raiulu
Celu mai delicatu!

Ionu Tripa.

Sensibilitatea plantelor.

— Schitia din istori'a naturala. —

Natur'a, acésta farmecatória admirabila si neimitabila, s'a impodobitu éra-si cu velulu seu de mirésa. Buclele ei undulatóriare se aventata maiestosu si pomposu de purtatorii de nouru

si ploi in sferele azurie ale atmosferei parfumate. Pletele ei variu colorate sunt impenate si involvate grandiosu si gratfosu cu elemente organizate, impartitóriare de mirosu adormitoriu, necesarie pentru subsistinti'a milióneloru de fiintie consumande.

Puterile naturale, cari intre sine paru a purtá resbelu eternu si neimpacabilu, sunt unite in scopulu loru finalu, de a produce din materiile loru mórte anorganice, disponibile sferei loru de activitate, câte unu firu de tortu organicu, destinatú pentru infrumsetiarea si impodobirea vestmentulu virginalu si castu alu miresei multu amate si asceptate, alu primaverei.

Sè estimu si noi in natur'a inviata, de a o admirá si contemplá. O ce variabilitate imensa de colori! Anim'a innegrita si apesata de vijelele ernei palpita mai cu focu; simtíriile tocite si deprinse cu necasurele vietii enigmatice, sunt cuprinse de unu ce tainicu neesplicabilu.

Labirintulu audiului, mai desordinatú de atâte sunete si tumulte vane ale mirmidoni-loru rationali, e suprinsu de unu ce suavu si armoniosu. Seriositatea incuibata in peptulu muritoriulu devine usióra, facéndu locu unui simtiu, ce se numesce placere.

Mesuratoriulu eternitáti, alu timpulu si dílei, si-concentréza radiele sale aurie si infocate peste capulu meu admiratoriu; radiele sale la inceputu blande si bineventate, mi-devinu moleste. Me retragu la umbra si me asiezu pe érb'a móle.

Si privindu inaintea mea plantele, me in-trebu déca si ele au sensibilitate?

Si sciinti'a mi-respunde:

Precum in natura tóte-su consecuente; pline de armonía, asié si in plante tóte-su ordenate, fia-care functiune si-are organele sale necesarie, fia-care ca dupa unu tactu tainicu si-implinesce datorintiele, asié incátu cum amu dísu trebue sè admitemu unu ce regulativu, cà-ci si ele manca, beu, respira, dormu, simtíescu, iubescu, ba unele-su chiar aventuróse, cà-ci se aventa radicate de ventu catra tótna cu paserile caletóriare catra tiér'a mumiiloru (Africa), spre a se întórce primavér'a.

Intrebarea despre sensibilitatea plantelor este atátu de vechia, ca si obiectulu ei, pentru cà si religiunile mitice ale popóreloru vechi au avutu cunoscintia de acésta aparintia neesplicabila loru, ba póte totu acestu incidente au fostu si caus'a, cà preotii Egipteni au declaratú florile de neviolabile si specialu pe sensibil'a „Mimosa“ de santa. Ba chiar si natura-

listii mai noi (Hartmann) nu si-au pututu esplicá multe aparintie ale planteloru inainte de a nu admite in ele insufletirea, cà-ci chiar nici o fiantia omenésca nu póte sè fia mai sensibila decátu buna óra Mimosa.

O nimica o sparia, unu nourasu care i intuneca vederea o nelinicesce, si baterea cea mai lina de ventu o infrica, si ea se invelsece.

Ea se inchide candu se aprópe amurgitulu, si se deschide candu se aréta Auror'a de deminétia cu radiele ei de rosa. In partile tropice se vedu siesuri intinse infrumsetiate si acoperite de aceste sensitive, carora nici numerulu celu mare nu le inspira energí'a cea mai pucina de opusetiune, cà-ci galopulu unui calu e de ajunsu de a le face sè tremure, cele mai apropiate de periclulu apropiatoru se inchidu, si celelalte — facute atente prin consortele-si vigiliante, — imitéza momentanu esemplulu.

Candu vr'unu caletoriu se apropia de campulu sensitiviloru, tóte pléca capusiórele spariate, si déca acel'a ataca numai un'a, atunci o miscare electrica tremura prin totu campulu, tóte aparu revoltate, consimtindu atentatulu facutu.

Ele sunt asemenea de perceptibile de medie narcotice ca si noi, vre-o câte-va picuri de tinctura de opium stropite pe ele, sunt de ajunsu, de a le liniscí si adormí. Ba chiar, prin deprindere si instruare, reesimú a le face confidente.

N. Bodnarescu,

Adio de la o copila.

— 1872. —

Iristu si plinu de suferintie,
Si cu ochii lacrimandu
Me departu, o copilitia,
Dupa tine suspinandu.

Ale tale síópte line
Me 'mbetau cu-alu loru surisu,
In acele vremi, senine,
Ce acum, mi se parú visu.

Ochii tei, cu surisu dulce,
Fermecau pe slavulu teu,
Si-i díceau: „O nu te duce,
Nu te duce, scumpulu meu!“

Inse sórtea nu-mi permite,
Sè mai stau la sinulu teu,
Voiu plecá dar inainte,
Unde? . . . Scie Ddieu . . .

Cà-ci adi patri'a mea mica,
E strivita pana 'n sinu;
Se desbraca, fara frica,
De totu dreptulu unu Romanu.

Si-su satulu de nedreptate,
Si de jugulu paganescu.
Me ducu draga, plecu departe,
Ca sè aflu ce dorescu.

Remasu bunu, dar, copilitia,
Inainte de-a plecá,
Mai permite-mi o guritia
Si-unu sarutu, pe fruntéa ta.

Si-apoi plinu de suferintie,
Si cu ochii lacrimandu,
Voiu plecá, scumpa fiantia,
Dupa tine suspinandu.

I. Baciú Muntenescu.

Dóue bilete.

— Comedia in unu actu, de Florian. —

Personele :

Arlequin amantulu Argentinei.

Argentina.

Scapin rivalulu lui *Arlequin*.

SCEN'A I.

(Scen'a se petrece in o strada publica la Paris, inaintea casei si locuintiei Argentinei.)

Arlequin (singuru cu unu biletu in mana.)
Éta pentru prima-óra sum favoritu de a scí si a cetí. Ce fericire! Ea ma iubescce, sum siguru, mi-a si disu-o si mi-a si scrisu-o, si Argentina nu póte mintí, ea are o guritia pré frumósa, si mani pré albe spre a insielá. Sè recetimu biletulu ei! (cetesce). „Fíi liniscitu, amiculu meu, rivalulu teu sè nu te nelinicesca. cà-ci eu te iubescu . . .“ (vorbesce). Sè nu sarutu aceste cuvinte, spre a-mi stinge furi'a?! (continua a cetí). „Anim'a mea e a ta pentru totu-de-una, si vei avé man'a mea candu vei voí.“ Candu voiu voí! Eu de candu o cunoscu, de atunci voiescu. Scump'a mea epistola, iubít'a mea epistola (o saruta). Sè mergu a me liniscí! Acestu netrebnicu de *Scapinu* s'a nimicitu. Elu se preface

ca si candu ar iubi pe Argentina, si adese acesti amorosi mincinosi sunt preferiti celor ce iubesc adeveratu . . . Sum pré fericitu, Argentino, de acésta descoperire. Sè mergu a-i multiamí, si a me intielege despre diu'a cununierei nóstre. Ah! câtu de frumósa va fi acea dí! (merge si éra revine). Sunt inca nesce lucruri, cari me neliniscescu. Argentina e avuta, eu nu am nimica; eu am doritu sè fiu avutu si ea sermana. De asiu avé o suma óre-care de bani si ea numai amorulu, ar fi fórte bine; ori sè fimu egali, amoru pentru amoru si alta nimica. Ce e dreptu eu am frumósa afacere si totusi nu potu devení avutu, in tóte lunile mipunu léf'a la loteríá, dar numerii mei lipsescu totu-de-una, ei remanu in fundulu sacului. Am inca trei numeri pentru tragerea de adi. Éta-i (scóte unu biletu de loteríá) 7, 19, 48, am pusu siese franci pe acestu biletu, de voru esti numerii, voiú oferí banii scumpei mele Argentina; éra de nu voru esí la prim'a tragere, voiú pune pe toti numerii, vomu vedé esi-va unulu, sè asceptámu . . . Sè mergu a aflá pe Argentina . . . Dar éta Scapin! Sè-mi ascundu biletele si sè asceptu pana se va departá. (Arlequin si-baga ambele bilete in pusunariulu dreptu.)

SCEN'A II.

Scapin. Arlequin.

Scapin (vine). Buna diua, amiculu meu.

Arlequin. Sluga domniei tale, domnule!

Scapin. Cum? Domnule! Tu vorbesci totu de-una ca si candu amu fi superati; ce e dreptu eu nu te tínu asemenea mie si . . .

Arlequin. Oh! eu scíu fórte bine, cà nu semenámu la olalta nici câtu de pucinu . . .

Scapin. Dóra tu nu cugeti, amiculu meu, pentru cà amendoi iubimu aceea-si persóna, sè ne distingemu. O femeia nu merita ca doi juni onesti sè se certe.

Arlequin. Dar pentru ce sè nu merite, ca doi juni onesti sè se certe? Trebuie ca ambii sè ffa onesti si . . .

Scapin. Ah domnule, Arlequin!

Arlequin. Domnulu Arlequin nu te mai iubesece, ti-o spunu cu franchetia, tóta fericirea mea atêrna de la Argentina, eu nu sum memicu, nu sum vediutu si nu potu alt'a decátu a o iubi. Sciu, cà ai fi unu consorte banosu, esti dóra preferitu de persón'a ei, si dóra si mai placutu decátu mine, decátu unu omu ce nu are altu-ceva decátu amorulu si capulu spre a placé, eu altu-ceva n'am, acést'a me neli-

niscesece, dar asiu dorí sè nu ajung imai departe de aci.

Scapin. Scumpulu meu Arlequin, merita sè ne deprindemu a fi rivali. Tu esti unu baiatu frumosu fara indoiéla; dara sunt unii cari nu recunosc acést'a. Déca Argentina va recunósce meritulu teu . . .

Arlequin. Lu-va recunósce, ffi liniscitu. — Nópte buna!

Scapin. Deci unde te duci?

Arlequin. Me ducu sè vedu tragerea la loteria.

Scapin. S'a facutu inainte de acést'a cu o jumetate de óra, list'a numeriloru esiti este in pusunariulu meu. Éta-o! Numerii sunt 7, 20, 48, 12, 19.

Arlequin. Ce ai disu? Ascépta! (Si-scóte biletulu de loteria.) 7 a esitu?

Scapin. Da.

Arlequin. 19 inca?

Scapin. Da.

Arlequin. Si 48 inca?

Scapin. 48 inca.

Arlequin. A! Tu mincinosule!

Scapin. Ba nu! uita-te tu singuru!

Arlequin. Noroculu meu e creatu! Câti bani voiú avé! Si acésta casatoria se va face numai din amoru!

Scapin. Cum? (elu ié biletulu de loteria alu lui Arlequin). Asta data are dreptu, acestu usioratecu e norocosu.

Arlequin. E multu timp de candu asceptu acestu terno. Am fostu siguru cà-lu voiú avé, e mai multu de trei-dieci de ori, de candu lupandescu, si in fine l'am prinsu. (Elu si-ié biletulu si lu-pune in pusunariulu dreptu).

Scapin (la o parte). Óre cum asiu puté avé acestu biletu?!

Arlequin. Adio! Me ducu sè-mi iau banii. Pe ce voiú folosí atátia bani? Pe capulu meu de siguru nu! Dar i voiú pune la cele mai mici si mai frumóse picidre din lume.

Scapin. Deci ascépta! Tu nu scíi unde sè mergi spre a-ti luá banii?

Arlequin. Nu.

Scapin. Asculta! Eu te voiú indreptá la locuinti'a aceluia care platesce. (Se preambila in giurulu lui Arlequin, si cauta cum aru puté rapí biletulu de loteria.) Tu scíi unde e Luxemburgulu?

Arlequin. Da!

(Va urmá.)

M. Aurelia Gaetanu.

S A L O N U ?

Unu concertu sub ceriulu liberu.

Prima-vér'a, — scrife M. B. — candu natur'a se descépta din somnulu de érna, candu tóte plantele se imbraca cu vestmentu nou, candu ceriulu e azuríu si numai câte o bóre lina adía usioru clatinandu calioele floriloru, si cari — multiumite si-pléca corónele loru, micu séu mare, miseru si avutu, nu póte sè resiste dorintiei de-a gustá din primele emanatiuni ale timpului, de-a admirá natur'a in deplin'a ei splendóre, adeca in — liberu.

Prim'a dí din Maiu a fostu totu-de-una pentru Vienesii o dí de serbare. De la aristocratu pana la plebeu, de la dam'a de curte pana la modest'a cosutóre, puteai vedé cà diu'a de Maiu numai in parcula de placere a „prater“-ului se póte petrece; acolo nu mai erau caste, ranguri, avere, toti si tóte se contopiau in una massa, care — lasandu-si numele a casa — au venitu sè serbeze, in concordia si fratietate frumós'a dí in onórea naturei.

O astu-felu de dí ne oferí si anulu 1821, in care nu numai Vienesii, ci si strainii ce se aflau in capitala esiau naintea portii, ca sè privésca caosulu placutu ce se presintá ochiului. De a drépt'a puteai observá mai multe trasuri cu insemne de nobletia, decorate cu frundiari, flori si prime colorate; mai apoi vedeai nisce servitori tiapeni in livrei si cilindru, cum se nisescu a strabate cu caret'a printre multímea 'nbulanta, ici o amazona calarindu cu istetíme, colo o banda de musicanti petrecea o societate, nisce acrobati ce-si faceau maestrele sarituri gimnastice, cu 'n cuventu erá o adevérata serbare poporala, decorata cu dieci de colorii varie.

In acelu timpu traiá unu invalidu aprópe la 70 ani de betranu. Franciscu Felndorfer, — asié erá numele lui, — nu avea nici o avutíá, afara de o violina vechia si unu catielu — pudl — pe care lu-dresase elu dupa placu, si cu care cercetá elu tóte dílele „praterulu.“

Proptitu de-unu arbore scotea elu tonuri triste din instrumentulu seu, la ce canele aredicandu-se pe dóue picíóre, luá peleri'a stepanului, si asié cape-tandu unele daruri mici, — le aducea nutritoriulu seu.

Erá intru adevéru unu ce de risu a vedé pe canele „Caro“ cum portá peleri'a; si amicabilii Vienesii nu uitau nici odata a dá câte ceva betranului invalidu, pe care toti-lu cunosceau. Dar asta-di — asta-di a avutu dí nefericita; elu statea sub arbore si purtá arculu cu cele trei degete — de la man'a drépta — cà-ci celelalte dóue le-a fostu perdutu in batalia — fidelulu Caro inca siedea pe dóue picíóre, tienendu peleri'a in gura, dar ea totu-si remase — góla. Erá atá-t'a de vediutu, de impinsu, càtu de betranulu invalidu, de perulu seu albu, de piciorulu de lemnu ce si l'a adusu din batali'a de la Aspern, nu-si mai aduse nime a minte.

Càtu de tristu priviá betranulu fetiele voióse a preambulatoriloru! Elu, ce si-a datu asta-di ultimulu cruceriu pentru a pune laturi noi la violina in onórea dílei, — numai elu a fostu tristu.

Erá deja tardíu, catra séra, si inca nu capetase nimica. Speranti'a lui cadiuse asié de tare, càtu lacrima amare curgeau pe fati'a lui incretíta.

Nu departe de arborele unde erá betranulu invalidu, statea unu domnu, — aprópe la 50 ani — nu naltu, dar cu o fatia plina si imbracatu dupa celu mai nou croiu de Paris, ducéndu de bratiu o dama inca asié de eleganta. Ambii privira unu timpu invalidulu si dupa ce sioptira ceva — se apropiara de elu.

— Camerade, imprumuta-mi violin'a pe o óra, — díse elu in limba germana stricata, — aice ai bani.

Invalidulu privi admirandu acusi elegantulu francesu, acusi banii de auru ce acest'a-i oferise.

— Voiesci violin'a mea, mari'a ta? — intrebá elu tremurandu, — pré bucurosu; dar nu e o deosebita raritate, de si e de la bravulu nostru Stos, dar nu e din tíera straina.

— Tout de mème, dà-o 'n coci, eu voiú cantá si Monsieur le chien tína bine peleri'a.

Mosnégulu dedú violina si facú locu. Francesulu luá violin'a, o acordá curatu si incepú a cantá, pana ce dam'a — consórt'a sa — se ascunse dupa unu arbore. In adevéru erau tonurile ce francesulu scotea din instrumentulu de totu altele, de càtu ale betranului musicantu, ce acum ascultá admirandu si crediendu cà instrumentulu trebuie sè fia vrigitu. Strainulu cantá totu mai departe, elu si-puse totu sufletulu in instrumentulu, si se parea cà vócele angeriloru implóra compatimire pentru neputinciosulu bet ranu.

Preamblatorii ascultau; statú unulu, apoi ér statú unulu, atunci mai multi, ascultandu cu incordata atentiune la artistic'a esecutare. Dame si domni coborau din ecuipage; cerculu ascultatoriloru se mari din ce in ce, toti intrebandu cà cine e artistulu, dar nime nulu cunoscea.

— E bien, Messieurs et Madames! — díse artistulu, — dupa ce vediú cà cerculu ascultatoriloru e destulu de mare, eu dau aice concertu pentru un pauvre invalide, dar entré nu-i liberu, de totu dupa plaisir-ulu dvóstre; dar in peleri'a betranului.

Aceste nu-si lasara Vienesii a díce de dóue ori. Ploiá banii din tóte partile: taleri, bancnote, doi-dieceri; peleri'a se umplú asié de tare, incátu pudlulu Caro nu o mai putea duce.

— Betrane, golesce peleri'a! — strigara mai multe voci, — o vomu umplé noi éra. Invalidulu ascultá, goli peleri'a in sacu, unde alta-data si tínea violin'a si in adevéru — pentru a dóu'a óra o umplura.

Ochii strainului luciau in butulu bucuriei si incependu a esecutá nisce melodii poporale, publiculu incepú intre aplause frenetice a-lu acompaniá, atunci consórtéa virtosului esí 'nainte, luá peleri'a de la pudl, o goli in sacu, si 'nceptú a umblá singura cu peleri'a care se umplú pentru a trei'a óra.

Acum veni, pasíndu mereu prin multímea, care cu tacere respectuósa facea locu, unu barbatu cu talia maestuósa, cu perulu albitu, c'o dama de bratiu din a careia facia luciá bunétia angerésca, si ambii se pusera in apropiarea violinistului ascultandu cu aten-

tiune. Candu consórtea virtuosului finî rîndulu, observà si ultim'a parechia venita, si-a caroru fisionomie facù o intiparire fôrte viua, ce aduse pe serman'a femeia in o perplesitate visibila, domnulu se grabi, scóse trei galbini din port-monais, puse in peleria suridiendu usioru.

Finindu-si virtuosulu productiunea, se 'ntórse catra parechi'a ultima, si dîse : „Monsieur, fisionomi'a dtale demustra noblesse de votre âme, fara a vedé ducats. Nu mi e permis a scî cu cine am honneur ?

— Eu sum, — respunse domnulu, unu fericitu tata de familia, care are multa bucuria cu copîi sei, alta nimicu dnulu meu — dar noi ne vomu revedé curendu.

Cu aceste cuvînte, salutà fôrte curtenitoriu pe artistulu curiosu, si-luà dam'a de braci, facêndu semnu privitoriloru, adeca punendu degetulu pe gura, sè taca, si se 'ndepartà.

Francesulu intrebà mai multe persóne, de disparend'a parechia; dar nu capetà nici unu respunsu.

In fine predà invalidulu peleri'a plina si violina'a, luà consórtea de braci si se 'ndepartà intre binecuvîntàrile fericitului neputinciosu, si intre entusiasmatele strigàri ale multîmei.

O di dupa scen'a naratà erà unu grandiosu concertu la curte. In apartamentele imperatesci se producea intre altii si dlu Alesandru Boucher, primulu violinistu si directoru de orchestru alu regelui din Spania, ce capetase magulitoriulu nume „L'Alexandre du violon“, si consortea lui Celeste prim'a harpa si pianista l'acea curte.

Candu acesti ambi distinsi artisti intrara in sala, ca sè-si faca complimentulu 'naintèa augustei parechi, privira spariati indereptu, cà-ci ei recunoscera in imperatulu Franciscu pe maestrosulu Domnu ce daru trei galbini si in imperatés'a Carolina Augusta pe amabila dama ce ducea de braci.

Imperatulu inse le facù unu semnu de binevoîntia, si ei reculegêndu-se din suprinderea cea mare, concertara cu bravur'a din diu'a precedentã, candu pentru invalidu — arangiara unu concertu sub ceriulu liberu.

Ofelia.

B o m b ó n e.

Unu profesoru sè duse intr'o di se cumpere lemne. Intelni unu tieranu cu unu caru incarcatu. Tocmî cu elu, si, dupa ce se invoi, tieranulu schimbà pretiulu si cerù mai multu.

— Cum? tieranu imbecilu . . . vrei sè insieli unu omu virtuosu ca mine? dîse profesorulu.

— Dar si eu sum virtosu, cucóne, respunse tieranulu.

Cine nu cunósce pe D-siór'a X . . . nu pôte sè-si faca idea pana unde pôte merge uriciunea unei femei.

Inchipuiti-vo.

Eri intelnescu pe amiculu meu G . . . avocatulu

de comisia, si care si-petrece trei sferturi din viétia prin judecatorîle de pace.

— Scii cà me 'nsoru? mi-dîce G . . .

— Dieu! cu cine?

— Cu D-siór'a X . . .

— Ce ai inebunitu! Cu siutieni'a aceea?

— Tocmai d'asta o iau frate. Eu sum silitu sè lipsescu mai tota diu'a d'a casa, si voiu sè fiu singuru si linistitu cà, in lips'a mea, nimeni n'are sè cutoze a atentá la virtutea ei.

*

D. Y. este de o avaritia fôrte mare. Nici o data n'are obicei de a dá vre unu bacsisiu servitoriloru sei séu celoru straini cari i aducu câte unu presentu de la vre unulu din amicii sei. Intr'o di unu amicu i tramite unu cosiu cu fructele cele mai alese.

Servitoriulu care adusese cosiulu si càre lu-sciá ce sgârcitu este, puse cosiulu pe mésa si i dîse cu unu tonu cam obraznicu :

— Éta unu cosiu cu fructe ce ve tramite stapê-nulu meu.

— Ce, óre asié ti-implinesci tu serviciulu teu? — i dîse cu unu ton restitu d-lu Y. Ia acestu scaunu sè te invetiú cu cum trebue alta-data sè te presenti.

Atunci dlu Y. inaintéza, in vêrfulu degeteloru catra servitoru ce stá resturnatu in fotoliu, si i dice presentandu-i cosiulu cu fructe :

— Domnule, am fostu insarcinatu de stapanulu meu sè ve presentu, complimentele sale, si a ve rugá in acela-si timpu de a binevoî sè primiti acestu micu donu.

— Fôrte bine, — respunse cu emfasa servitorulu, — spune-i stapanului teu, cà-i fôrte multumescu; éta, tine si pentru ostendé'la ta, acesti 3 franci.

Dlu Y. interdîsu cogediá càtu mai ingraba pe servitoru, dandu-i si unu bacsisiu.

*

Financiarulu X. in sér'a nuntii sale, de odata disparù. Neliniscea cuprinse pe mirésa; X. nu erà nicairi; lumea se stracurase tóta. Tocmai tardfu apare veselu si yoiosu.

— Érta-me, — dîse elu fidantiatei sale, sosescu de la bursa; actiunile se ridica; totulu merge bine. Si acum . . .

— Te rogu dle, dar . . .

— A! Domna, afacerile inainte de tóte!

CE E NOU?

** (*Diu'a de 3/15 maiu*) fu serbata si in anulu acest'a de catra junime in mai multe parti cu entusiasmu. Junimea romana din Budapesta si cea din Viena a serbatu si de asta-data memori'a acestei díle.

** (*Tiarulu Russiei*) din Berlin a caletoritu la Londra, spre a-si vedé fic'a maritata nu de multu dupa principele Edimburg. Elu fu primitu cu entusiasmu. A facutu visita si ex-imperatesei Eugenia, si a primitu pe „Lulu.“

** (*De la Camera.*) In ultimele siedintie s'a desbatutu proiectulu de lege relativu la procedur'a ad-

vocatiala. Siedintiele s'au amanatu pana dupa serbaritorile Rosalieloru. Dintre deputatii romani numai pucini se afla de fatia. In siedinti'a de la 11 maiu, deputatii Politu, Babesiu, Doda, Costiciu, a presintatu unu proiectu de resolutiune pentru vindecarea gravamine-loru poporatiunii fostului confiniu militariu.

** (Doue-dieci de omeni) s'au innecatu dfilele trecute in Somesiu langa Gibou. Ap'a era mare, si ventulu sufla aspru, dar ei voiau a trece dincolo. Inse plut'a se restorna si valurile inmormentara pe toti.

** (Principele Serbiei,) rentorcendu-se de la Constantinopole, s'a opritu la Bucuresci, unde — precum cetimu in foile straine — fu primitu cu multa pompa.

** (O bieta orfana din Borgo Prundu,) voindu a trece cu frate-seu ap'a Bistritiei, cu carulu incarcatu de lemne, furi'a valurilor li paralisu trecerea chiar in mijloculu apei, si astu-felu jun'a orfana in etate de 20 ani, cadiu victima. Frate-seu scapa.

** (O scena forte comica) s'a jocalu dfilele trecute pe o promenada din Budapesta. O domnisoara merse cu mama-sa la preambulare. Copil'a scotiendu-si batis-ta din pusunariu, cu ast'a ocaziune scapa la pamentu o bancnota de 5 fl. Unu tineru, care mersese mai multu timpu in urm'a loru, si care aruncase pe domnisoara mai de multe ori priviri pline de doru, observu bancnot'a cadiuta la pamentu. Incantatu de acesta ocaziune binevenita, elu apuca iute bancnot'a si se apropiu de mam'a fetei parodiandu cuvintele lui Goethe: „Fi-mi va permis a-ti oferi acestu cinceriu?“ Mam'a, nesciindu nimica de bancnot'a cadiuta, fu suprinsa tare de acesta nerusinare, apoi disse: „Domnule, o asié impertinentia inca n'am vediutu!“ Junele inca suprinsu, esplica numai decatu neintielegerea. Copil'a, care inca nu se uitu cu ochi rei la tinerulu frumosu, esplica si ea mamei sale lucrulu, si — pacea fu incheiata, si tinerulu primi voia d'a le petrece mai departe.

** (Cui i trebuscu copii?) Intre anunciurile unui diariu din Budapesta, o mama si-ofere ambii ei copii, unu pruncu de 8 ani si o copila de 4 ani, pentru iubitorii de obiecte de luxu.

** (Doi-spre-diece Romani) de la munti, cari pluteau pe Crisulu repede catra Oradea-mare, devenira in septeman'a trecuta jertfa valurilor in apropierea acestui orasiu.

** (O istoria necreduta.) Diariului „Messenger du Midi“ i se scrie din Francia de sudu: In lun'a lui augustu, anulu trecut, a muritu soci'a lui M. C. Mortea constatata de unu medicu, jun'a femeia fu ingropata. Dilele trecute barbatulu voi se se insora a dou'a ora; in urmarea acesteia, mam'a nevastei repausate reclama cadavrulu copilei sale, spre a-lu transporta la Marsilia. Desgroparea se facu in presinti'a mamei. Redicandu-se petr'a cea mare de pe cripta, o vedere inspaimantatoria li se presinta. Coperisiulu cosciugului era desfacutu, cadavrulu zacea afara langa cosciugu, perulu smulsu, hainele spintecate. Serman'a nevasta fu ingropata viua. Groza mamei nu se pote descrie.

** (Institutu internationalu de insuratore.) Cetimu in „Or. Lat.“, ca unu cavaleru din Hanovera a petitionatu la guvernulu Austriei inferioare pentru concesiunea ca se infintieze unu biuru sub titlulu: „Primulu biuru internationalu de insuratore.“ Comptintele si-motivaza cererea sa cu aceea, ca in Paris,

Londra, Berlin si Breslau inca existe astu-felu de biurori, cari facu negutiari chiar si in Austria. Pentru insinuarea candidatilor de insuratore nu se cere nici o tasa, fara numai atunci candu intrepunerea biuroului s'a incoronatu cu succesu, si nu va trece nici odata peste a trei'a parte din zestre.

** (Resbelulu in contra codei rochieloru) s'a expanditu si pana la Budapesta. In luni'a trecuta adeca nisce studinti dintr'unu gimnasiu si-facura mare placere pe strad'a Vatiului, calcandu pe cod'a lunga a rochieloru unoru dame. Dar s'a gasitu si unu aperiatoriu cavalerescu, si fiindu ca acest'a voi se intrebuintieze si bastonulu seu, copilandrii o luara la fuga.

** (O calare de hoti.) „Monitorulu oficiale“ comunica urmatorele: „In ser'a de 28—29 Martiu trecut, unu numeru de facatori de rele, venindu la casa carciumarului Radu Voinescu, din plas'a Motru-de-Sus, judetiulu Gorjiu, au cerutu se le dea rachiulu seu tutunu, dicendu ca sunt caletori; la respunsulu datu, ca nu este nici una nici alta, au corutu focu se aprinda afara, si carciumarulu esindu cu focu, s'a vediutu luat in batai de catra unii din acei facatori de rele cari i cereau bani; atunci s'a inceputu o lupta disperata, si prin intemplare carciumarulu, apucandu de patulu unui revolveru cu care facatorii de rele lu-amenintiau, revolverulu se descarca si capitanulu loru Zamfirache Lupea cade mortu, alti doi la a dou'a descarcare de revolveru remanu raniti, si facatorii de rele incepu a se risipi. In timpul luptei, sotii si copilulu carciumarului cercandu a face sgomotu si a esti afara, au primitu cate-o ranire de cutitu nensemnata, nu mai pucinu si carciumarulu a suferitu raniri; dar nu este nici una grava.

** (Ruinarea unui palatu.) Din Roma se scrie, ca acolo unu palatu cu patru etagiuri, in care locuiau multi, de odata s'a ruinatu. In primele mominte ale catastrofei locuitorii au voit se fuga, inse era tardiu. Grozavulu tablou se pote intipui.

** (Talharii in camera deputatiloru.) Unu domnu din T. L. vinindu la Budapesta, a mersu si in camera deputatiloru se vedea cum curgu desbaterile. Catra media-di voi se scia cate ore-su? Bagu man'a in pusunariu. Inse orologiulu nu mai era acolo. Bietulu omu nu putea intielege, cum tocmai in camera, unde se facu legile, se pote faptu asemenea hotia?!

** (O crima grozava) s'a seversitu la 23 ale curintei in Galati. Eta cum o descrie „V. C.“: Pe la orele 2¼ p. m., doi criminali se introdusera in magasi'a Evreului Leibnici Cohech, cari, gasindu-lu dina-intea comptoarului seu de zarafia, lu-poftira a-le schimbá ore-care moneta; apoi, aflati in intru, si usiele fiindu trase prin propri'a precautiune a banchiarului, spre a nu fi amendatu de autoritate, vediendu-lu cu portile deschise in o di de mare sorbatore, hotii se gasira in comoditatea planului loru, si nepadindu cu cutite, strapunsera pe Evreu cu 13 lovituri si apoi se facura neveduti, luandu 800 napoleoni. Aflamu, ca in urm'a unei neadormite activitati a parchetului si politiei, s'au descoperitu doue cutite si o chartia in care erau inveliti banii (nesce gologani) cu cari venisera criminalii spre a-i schimbá la zarafu, aflamu, dicemu, ca s'au descoperitu doi din asasini si ca politia ar fi in ajunu a descoperi si pe alti doi cari facusera garda in timpul comiterii faptului. Adastamu detalie si vomu reveni a supra crimei.“

Flamur'a lui Hymen.

✂ (*Dlu Alesandru Cratiunescu*.) ces. reg. locotenente si candidat de preotu in comun'a Chinesu, si-a incredintiatu de fiitori'a socia, pe dsiór'a Sofia Seculicu, din Timisióra.

Biserica si scóla.

‡ (*Zidarii liberi*.) adeca „francmasonii“ au logia si la Oravitia, in care au intratu deja mai multi Romani.

‡ (*Congresulu bisericescu sêrbescu*.) in urm'a consiliului ministerialu, tienutu dílele trecutu sub presiedinti'a regelui, se va conchiamá pe 12 jului. Iniativ'a s'a facutu din partea Maj. Sale.

‡ (*Pentru ce se radu preotii catholici?*) La acés-ta intrebare au nisuitu a respunde diuariele din Budapesta in septeman'a trecuta. Din multe parti ele au si primitu desluciri. — Trasurele fetiei preotului trebuie sê fia ca o carte deschisa, clara si luminósa. Bine — Curata si neteda are sê fia fati'a preotului, ca virtutea si purtarea lui. Inca bine. — Multe femei romantice s'au inamorate de cutare barba frumósa, — asié dara trebuie rasa. Pré bine. — Mai multu inse ni-a placutu urmatóri'a explicatiune: Unu episcopu din Ungaria de susu cerú audientia la Maria Teresia; ea lu-primi, tienendu in bratio pe miculu principe Iosifu. Zarindu baiatielulu barb'a lunga si perulu tufosu alu episcopului, se spariá si începú a plange. Regin'a nu erá tocmai bine dispusa, si bietulu episcopu deveni confus. Nu peste multu dinsulu se infatísiá de nou la regin'a, de asta-data inse cu perulu tunsu si fara barba. Regin'a surise, si in scurtu episcopulu primi o archiepiscopia grasa. Istori'a acést'a deveni cunoscuta, si firesce! — fia-care preotu si-sacrificá bucurosu barb'a — in speránti'a unui vítoriu frumosu.

Societati si institute.

‡ (*Poesii romane traduse unguresce*.) In siedinti'a de la 20 l. c. a Societáti Kiszaludyane redactorulu acestei foi a cetitu cinci balade poporale romane traduse de dinsulu in limb'a unгурésca, dóue (Anelulu si corbulu, Jicmanu craiu) din culegerea dlui Marie-nescu, si troi (Barbatulu uritu, Craiulu si soru-sa, Bradulu si teiulu) din a dlui Marianu. La propunerea secretariului, primita de societate, presiedintele a invitatu pe traducatoriu a cede aceste piese pentru culegerea de poesii poporale romane traduse unguresce, ce va sê edeie societatea. Publiculu a fostu numerosu.

‡ (*Adunarea invetiatoriloru din tractulu Lipovei*) s'a tienutu la 23 maiu in Lipova.

Teatru.

✂ (*Unu principe ca intreprindictoriu de teatru*.) Principele de Meiningen a compusu o trupa teatrala, si a sositu cu ea la Berlinu, unde va dá representatiuni.

✂ (*Teatru romanescu la Lugosiu*.) Reuniunea romana de cantári din Lugosiu — precum ni se scrie de acolo — a desfetatu deja publiculu in mai multe rón-duri prin productiunile sale. Acuma de curendu inse, la 6 maiu, a facutu o suprindere si mai mare, reprezentandu in localitatea teatrului dóue piese teatrale, si

a nume: „O palma la balu mascatu“, comedia intr' unu actu de G. Bengescu, — si cunoscut'a opereta „Diece barbati si o femeia.“ Ambele piese au reesitu bine. In comedia joculu corectu si usioru, si elegantia toaletei domisióreloru Cornelia Radulescu si Octavia Stolojanu, au incantatu publiculu intregu, care le-a aplaudatu intocmai ca si pe dnii: Coriolanu Bradiceanu, Virgiliu Tomiciu si G. P. Grozescu. In opereta dsiór'a Maria Arjoca a jucatu si cantatu cu multu succesu. Corespundintele nostru mai lauda inca si pe dirigintele reuniunii d. I. Czegka, care luera cu diligintia la infflorirea acestei tinere reuniuni, si pe dlu Nica Jancoviciu, a caruia capela de musica a acompaniatu cantecele diletantiloru.

Musica.

⊙ (*Reuniunea romana de gimnastica si cantári din Brasiovu*) a datu la 26 aprile in sal'a oteului „Nr 1.“ unu concertu. Éta program'a interesanta: 1. „Pax vobiscum“, coru amestecatu (barbati si dame) de F. Schubert. 2. Terzett din oper'a „Una nópte in Granad'a“ de C. Kreutzer. 3. „Cei doi grenadiri“ balada pentru bassu de K. Schumanu, esecutata de d. Dr. N. Dima, solo. 4. „Intre piétr'a detunata“, cantescu poporalu romanescu pentru coru mestecatu lucratu de G. Dima. 5. „Prim'a dí de primavéra:“ a) Presentiu de primavera; b) Vioric'a; c.) Serbarea primaverei, pentru coru amestecatu de F. Mendelsohn. 6. Doue quintette din oper'a „Cosi fan tutte.“ a) Ah, ce sorte... b) Vei cugetá la mine? de W. A. Mozart. 7. Canteu de excursiune, coru amestecatu de I. Rheinberger.“ Succesulu — ca totu-de-una — a fostu stralucitu.

⊙ (*Franciscu Erkel*) primu-diriginte alu orsiestrului din teatrulu unгурescu de aici, carele a scriu mai multe opere unгурesci, éra si a sítu la publicitate cu una nóua. Titlulu acesteia e „Georgiu Brancoviciu, despotulu Serbiei,“ si s'a represintatu pentru prima-óra la 20 maiu, in presinti'a unui publicu alesu si forte numerosu. Pies'a scósa din istori'a nationala sêrbésca, a atrasu la teatru totu publiculu sêrbescu din locu. Music'a apartiene scólei lui Wagner. Decorurile, costumele au fostu splendide. Joculu poporalu sêrbescu „colo“ a facutu efectu. Dar de la Bucuresci candu vomu puté inregistrá represintorea unei opere romanesci?

⊙ (*Ce efectu pôte sê aiba o piesa*) se va vedé din casulu acesta! O opereta francesa de Lecocq, intitulata: „La fille de madame Anget,“ pan'acuma s'a jucatu de 401 — ori dupa olalta in teatrulu „Folies Dramatiques“ de la Paris.

Economia.

△ (*Lum'a lui maiu*) de estimpu par cá voiesce sê ni revóce in memoria érn'a nu de multu espirata. Septeman'a trecuta, mai alesu la inceputu, a fostu atátu de rece, încátu in dumineca trecuta in mai multe locuri a ninsu.

△ (*Éta pe unde a ninsu*) in dumineca trecuta: Késmárk, Nyiregyháza, Casiovia, Calocia, Peciu, Ciaba, Kikinda, Becichereculu mare, Baja, Segedin, Oradea-mare, Neoplanta, Deva, Alba Regia, Clusiu, Brasiovu, Casiovia, Lugosiu, Budapesta.

Tribunale.

! (*Dna Grăia Liuba*) la 6/18 mai a intrat în închisoare la Vătu, căci curtea de cassatiune a respinsu plânsorea-i de nullitate, ma — pentru insultarea juriului — l'a mai condamnatu și la o glăba de 50 fl.

| (*O mama fara anima.*) Susana Bottiák a mersu în septeman'a trecuta la Dunare (în Budapesta) cu fiică sa, spre a-si spelă piciorole. Asiedindu-se ele pe trépt'a cea mai de josu, mam'a de odata si-impinse fét'a în apa. Cadiuta ea acolo, avu totu-si norocu, căci nesece matrozi o scapara. Ea fu dusa numai decātu în ospitalulu Rocus, unde spuse, că mama sa numai din caus'a, că ea n'a voit u sè-i deie nesece bani, a facutu acestu atentatu. Mama-sa néga. Tribunalulu criminalu va decide.

| (*O nenorocire — norocosa.*) S'a intemplat u la 27 aprilu, pe drumulu de feru, nu departe de Canisia. Inaintandu trenulu, intr'unu vagonu de clas'a a treia o femeia si-tienu copilulu radiematu de feresta, sè vedea mai bine locurile pe unde treceau. De odata inse usi'a vagonului se deschise de sine, si mam'a cu copilulu cadiu de jumetate afara. Avu inse înca timpu sè apuce cu o mana usi'a, dar puterea i lipsi d'a pute tiné si copilulu. Acel'a cadiu. Femei'a sari iute în vagonu, si inchidindu usi'a, si-scose capulu pe feresta, sè vedea ce s'a intemplat u cu copilulu si sè cera ajutoriu. Dar usi'a se deschise de nou, si ea cadiu aseme ne afara. Unu pazitoriu alu liniei ferate observà acést'a, si opri trenulu. Toti alergara în fati'a locului. Dar ce mare fu supriinderea lor, vedindu copilulu standu în picioré, ér pe mam'a numai spariata. Pan'aci acésta istoria ar fi o scena forte sentimentală, dar acuma urmèza partea ei drastica. Unu caletoriu, care se aflà intr'unu vagonu cu femeia aceea, a spusu numai decātu, că femeia cu voi'a a aruncatu copilulu pe feresta, — ér caderea ei fu — pedéps'a lui Dumnedieu. Tribunalulu din Canisia-mare va pronunçia acusi sentintia sa.

Suvenirea mortiloru.

† (*Georgiu Trapsia,*) c. r. capitanu în pensiune, locuitoriu si proprietariu mare în Mehadia, a repausatu la 24 aprilu.

† (*Ioanu Puteleanu,*) registrantu la directiunea fondului de desdaunarea pamentului pentru Ardealu, repausa la 15 l. c. în Buda, în etate de 39 ani.

Găcitura numerica.

De Parteniu Moldovnu.

16. 4. 27. 8. 29. 17. 9. E din feru, sudore storce;
7. 11. 5. 12. 20. 10. 11. Si d'unu riu elu se cam face;
26. 2. 14. 18. 6. Legi în acestu locu s'a datu;
1. 25. 21. 13. Cu ea orbu s'a vindecatu;

24. 31. 19. 6. 22. 23. 3. 1. 2. 32. Multi cu ea se fericescu;
30. 28. 12. 3. 15. Multi dup' ea se trudescu.
1—32. Cei ce sunt de séma mea,
Sè se ferésca de ea!

A esitu de sub tipariu

în editur'a „Familiei“ la Budapesta:

„N o v e l e“,

de Iosifu Vulcanu, tomulu alu treile:

Pretiuulu 1 fl.

Cuprinsulu acestui tomu: Fantasia si doceptaro, — Marti sér'a, — Biograf'a unui arbore, — Vezinas, ducele lui Decebal, — Fiică a banditului.

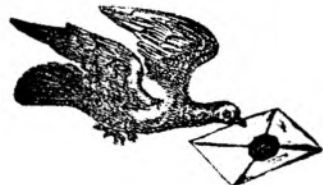
Totu în editur'a „Familiei“ se mai afla de vendiare tomulu antaiu si alu doile din acésta publicatiune de „novele“ originale.

Cuprinsulu tomului antaiu: Doi morti vii, — Anima pentru anima, — Amoru si ambitiune.

Cuprinsulu tomului alu doile: Pricoliciulu, — Resbunarea nevestei.

☛ Pretiuulu tomului antaiu si alu doile e câte 50 cr.

Post'a Redactiunii.

Englezescu. Va esi. Dar pentru „Amorulu primu“ si „Urmele sangerose“ nu scimu candu vomu gasi locu. Din alta limba mai bucuos.

Espedarea cartiloru si tablouriloru numai dupa serbatori se va pute incepe.

Homorode rom. N'ai primitu epistol'a nostra?

Lugosiu. Vomu primu cu bucuria si alte insciintiari despre vieti'a sociala romana de acolo.

Cnezu. Abonamentulu întrebatu va espira cu nrul 26, adeca la finea lui iuniu.

Amorulu. Én asculta o strofa:

Candu te zarescu,
Par' ca crescu,
Si 'n florescu,
Te iubescu!

Versurile: Amalia, — Flóra de pe malu, — Nina cea bealaia, — Amanta mea, — nu se potu publicá.

Dsiórei A. F. Multiamita pentru supriinderea placuta. I vomu face locu acusi.

Dnei M. P. Rolulu de colectanta, ce pati primitu în partile acele, ve face onóre. Salutare!

Proprietariu, redactoru respundietoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi în Pest'a. 1874. Calea tieroi nr. 39.

☛ Esemplare complete mai avemu din inceputulu anului. ☛